Társtettesként elkövetett rablás bűntettének minősül azoknak a tetten ért tolvajoknak a cselekménye, akik az erőszakot nemcsak a menekülésük, hanem az ellopott dolog megtartása végett is alkalmazzák [Btk. 365. § (2) bek. első ford., (3) bek. f) pont].

[1] A járásbíróság az I. r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett rablás bűntettében [Btk. 365. § (2) bek. I. ford., (3) bek. f) pont III. ford.] állapította meg. Ezért 5 évi fegyházra és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A II. r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett rablás bűntettében [Btk. 365. § (2) bek. I. ford., (3) bek. f) pont III. ford.] állapította meg. Ezért 4 évi fegyházra és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

[3] A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során a következő tényállást állapította meg:

[4] A halászati őr sértett 2015. november 13. napján 13 órát követően egy halászati őrök által viselt úgynevezett melles csizmában, illetve felső ruházata bal mellrészén rendészeti feladat ellátását igazoló, „halászati őr" feliratú nagyméretű, a közepén halat ábrázoló szolgálati jelvény viselése mellett látott el szolgálatot a Sió-csatorna mellett. A szolgálat ellátása során a horgászati, halászati tevékenység jogszerűségét ellenőrizte. Az engedély nélkül horgászó I. r. és II. r. vádlott észlelve a halászati őr sértettet, a horgászati tevékenységet befejezték és megkísérelték holmijukat, valamint az engedély nélkül fogott – egy vízzel teli vödörben tárolt – halakat gyorsan összepakolni és azokat magukkal víve a helyszínt elhagyni, hogy ily módon a jogellenesen megszerzett halakat megtartsák.

[5] A sértett a vádlottakhoz érve köszönt nekik, közölte, hogy halászati őr és halászati ellenőrzést végez, majd az engedélyeiket kérte tőlük. E közben a vádlottak által engedély nélkül kifogott és a vödörben tartott mintegy 4 kg halat észlelte, azt szemrevételezte. Az I. r. vádlott ekkor közölte a sértettel, hogy ne őket ellenőrizze, takarodjon onnan, miközben a vádlottak az összeszedett holmijukkal és a vödörben tartott halakkal elindultak felfele a partoldalon, hogy az I. r. vádlott az ott lévő motorkerékpárjával a II. r. vádlott pedig a kerékpárjával a helyszínt elhagyja. E közben a II. r. vádlott kezéből a vödör kicsúszott, abból a halak egy része a földre ömlött, amelyet azonban néhány hal kivételével a vödörbe a II. r. vádlott visszatett. Az I. r. vádlott ekkor motorkerékpárjára, a II. r. vádlott pedig a kerékpárjára ült, hogy a halakat megtartva a helyszínről eltávozzanak, illetve az ellenőrzés alól magukat kivonják.

[6] A sértett ekkor az I. r. vádlott által vezetni kívánt és általa beindított motorkerékpár elé állva szólította fel a vádlottakat, hogy maradjanak a helyszínen, miközben mobiltelefonon értesítette a rendőrkapitányságot és az intézkedéséhez rendőri segítséget kért.

[7] Az I. r. vádlott erre indulatba jött, a motort a gázkarral a sértett megijesztése végett felpörgette és indulatosan közölte, hogy menjen előle, mert „megöli, szájba vágja, takarodjon onnan", majd a II. r. vádlott pedig kérdő hangsúllyal azt kiáltotta a sértettnek, hogy „azt akarja, hogy az I. r. vádlott megölje? "

[8] A sértett ekkor egy gyors mozdulattal a motorból annak indítókulcsát kivette, majd hátrálni kezdett, mert mindkét vádlott fenyegetően feléje indult. Eközben a vádlottak szidalmazták a sértettet, majd amikor az I. r. vádlott a közelébe ért, a sértettet egy alkalommal alsó lábszárán megrúgta, majd mögéje lépve egyik kezével a sértett nyakát hátulról átölelve másik kezével az egyik karját lefogta. A sértett eközben a földre térdre esett, ahol őt mindkét vádlott többször megütötte. A sértett erre már felhagyott a vádlottak visszatartásával. Ezt követően az I. r. vádlott a motorkerékpárját tolva, míg a II. r. vádlott a kerékpárra ülve a helyszínt elhagyták úgy, hogy a jogtalanul fogott mintegy 18 db körülbelül 4 kg súlyú 3000 forint értékű halat II. r. vádlott a kerékpárjával magával vitte.

[9] A sértett a vádlottak bántalmazása következtében 8 napon belül ténylegesen 4-5 nap alatt gyógyuló, a bal válltáji nyomásérzékenységében megnyilvánuló sérülést szenvedett el.

[10] Az I. r. és a II. r. vádlottak a halászati őr sértettel szemben a jogtalanul eltulajdonított hal megtartása érdekében is alkalmaztak erőszakot.

[11] Az ítélet ellen az ügyész a vádlottak terhére súlyosításért jelentett be fellebbezést.

[12] A megyei főügyészség az ügyészi fellebbezést módosítva tartotta fenn. Indítványozta, hogy a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részét és az indokolást helyesbítse, az indokolást egészítse ki, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[13] Az I. r. vádlott indokolás nélkül, védője elsődlegesen felmentés és más bűncselekmény megállapítása, másodlagosan enyhítés, a II. r. vádlott felmentés, védője elsődlegesen eltérő minősítés, másodlagosan enyhítés végett jelentett be fellebbezést, amelyet a nyilvános ülésen változatlan tartalommal fenntartottak.

[14] A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 348. § (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

[15] A felülbírálat során az volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, melynek során a szükséges bizonyítást

felvette, a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokat mérlegelési körébe vonva megalapozottan állapította meg. Az így megállapított tényálláshoz a törvényszék a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében kötve volt ítélkezése során.

[16] A vádlottak az eljárás során mind a sértett fenyegetését, mind pedig annak lefogását beismerték, ugyanakkor a sértett bántalmazását tagadták, arra hivatkoztak, hogy az erőszak alkalmazására nem a halak megtartása, hanem az indítókulcs visszaszerzése érdekében került sor.

[17] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok tükrében a vádlottak védekezését elvetette, aminek megfelelő indokát adta. Ennek lényege, hogy a bizonyítási anyag alapján megállapíthatóan a sértett a vádlottakkal közölte, hogy milyen minőségben jár el, ez a ruházata és jelvénye alapján is egyértelmű kellett, hogy legyen a vádlottak számára. A II. r. vádlott az eltulajdonított halak egy részét nem vitatottan magával vitte a helyszínről, tehát nem kérdéses, hogy a vádlottak által a sértettel szemben alkalmazott erőszak a dolog megtartására is irányult.

[18] Az elsőfokú bíróság a leírtakra is figyelemmel, az irányadó tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményüket is törvényesen minősítette.

[19] A bűnösségi körülményeket csak részben ismerte fel helyesen. A másodfokú bíróság mindkét vádlott vonatkozásában mellőzte annak enyhítő körülménykénti értékelését, hogy a sértettel szembeni erőszak nem járt nagyobb sérüléssel, mivel a 8 napon túl gyógyuló sérülés már bűnhalmazatot eredményezne. A II. r. vádlott esetében a fiatal felnőtt kor mellett a büntetlen előélet nem enyhítő körülmény. A cselekmény tárgyi súlya ugyanakkor egyik vádlott vonatkozásában sem súlyosító körülmény, mivel a tárgyi súly kifejezésre jut a büntetési tételben, annak bűnösségi körülményként történő értékelése ezért nem lehetséges.

[20] Az elsőfokú bíróság a büntetési célok elérése érdekében megfelelő büntetési nemet választott, amikor a vádlottakat szabadságvesztés büntetésre ítélte. A másodfokú bíróság a cselekmény konkrét tárgyi súlyát, elkövetési körülményeit, az enyhítő körülményeket szem előtt tartva a szabadságvesztés mértékét mindegyik vádlott esetében eltúlzottan súlyosnak ítélte meg, ezért azt a rendelkező részben foglaltak szerint a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pont alkalmazásával a törvényi minimumra, 2-2 évre leszállította.

[21] A szabadságvesztés büntetés tartamának enyhítésére figyelemmel, a végrehajtási fokozat a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja szerint börtön.

[22] A vádlottak büntetlen előéletére, személyi körülményeire, kifogástalan előéletére figyelemmel a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a büntetés céljai a szabadságvesztés

végrehajtása nélkül is elérhetők, ezért a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést a Btk. 85. § (1) bekezdése értelmében próbaidőre felfüggesztette. A próbaidő tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdése alapján a törvényi maximumban állapította meg.

[23] Miután a vádlottakkal szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására került sor, a másodfokú bíróság mellőzte a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását.

[24] A hivatkozottak folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése értelmében részben megváltoztatta, míg egyéb törvényszerű rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

(Kaposvári Törvényszék 1. Bf. 536/2016.)